

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-

педагогічної роботи та інформатизації

Володимир ГАЛИК

17 жовтня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОБЛЕМИ ВИКОНАВСЬКОГО МУЗИКОЗНАВСТВА

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Освітньо-наукова програма: Музичне мистецтво

Статус дисципліни: обов'язкова

Факультет початкової освіти та мистецтва

Кафедра вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Мова навчання: українська

Дані про вивчення дисципліни:

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна, вечірня	I	II	3/90	30	14	-	-	16	60	-	-	+

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії (42 кредити ЄКТС).

Розробник: Ірина БЕРМЕС – доктор мистецтвознавства, професор

Погоджено гарантом освітньо-наукової програми:

Ірина БЕРМЕС – доктор мистецтвознавства, професор

Схвалено на засіданні кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Протокол № 10 від 14.09 2023 р.

Зав. кафедри Ірина БЕРМЕС

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету початкової освіти та мистецтва

Протокол № 7 від 27.09 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 8 від 17.10 2023 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування знань про проблеми музичного виконавства в аспектах історії, теорії та практики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є змістові сфери виконавського музикознавства.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинні засвоїти визначені **компетентності**.

Загальні компетентності:

- Здатність до наукового пошуку, мистецько-філософського аналізу; визначення мети, наукової новизни, завдань та стратегії дослідження.

Фахові компетентності:

- Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, пояснювати сучасні культурні явища і процеси; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;

- Здатність до розуміння музики як мистецтва, системи мислення, проблем музичної творчості, музичної герменевтики, осмислення питань про походження, сутності музики; музики як цінності життя, онтологічних та феноменологічних проблем філософії музики загалом.

Програмні результати навчання:

- знання логіки розвитку музичних стилів, жанрової палітри музичних творів;
- проблем розвитку сучасного музичного мистецтва;
- здатність до розуміння взаємозв'язку регіональних традицій з загальною картиною українського музичного середовища; між сферою теорії та практики регіонального музичного мистецтва.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчається після таких дисциплін циклу загальної підготовки як: «Філософія як досвід мислення», «Педагогіка вищої школи» та паралельно з дисципліною нормативного циклу «Проблеми сучасного музикознавства».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у результаті засвоєння навчальної дисципліни повинні

знати:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства.

вміти:

- виявляти різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- теоретично обґрунтовувати шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- володіти навичками наукового аналізу проблем музичного виконавства;
- інтерпретувати факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця у широкому історичному та культурному контексті.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

А (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (*відмінне засвоєння навчального матеріалу з урахуванням можливих кількох неточностей*): отримує аспірант, який виявив ґрунтовні знання про:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

В (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (*вище середнього рівня володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який ґрунтовно засвоїв навчальний матеріал, проте припустився незначних помилок щодо вичерпності розкриття одного з питань, точності формулювань окремих теоретичних положень щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця..

С (75 – 81) – оцінка «добре» – «4» (*середній рівень володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який добре володіє

навчальним матеріалом, переконливо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому основну та додаткову літературу, але допускає деякі помилки при визначенні певних дефініцій, недоліки у логічності висловлювань, обґрунтованості висновків, повноті чи лаконічності відповідей щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

D (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (*задовільний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який на достатньому рівні засвоїв навчальний матеріал, однак під час відповіді допускає значну кількість помилок, уникає самостійних суджень і висновків. Суттєві неточності виникають при демонстрації засвоєних знань і умінь щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

E (60 – 66) – оцінка «достатньо» – «3» (*рівень, що задовольняє мінімальні критерії володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який недостатньо добре знає навчальний матеріал, має певні прогалини в розумінні окремих змістових блоків програми, його відповіді носять суто репродуктивний характер, без належного осмислення. Виявляє недостатній рівень засвоєння таких питань:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;

- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється аспіранту, який не володіє значною частиною загальних і фахових компетентностей щодо навчального матеріалу, допускає суттєві помилки у відповідях на запитання, не виконав усіх видів навчальної роботи. Доопрацювання потребують основні змістові компоненти навчальної роботи, а саме:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

F (0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» виставляється аспіранту, який фрагментарно володіє загальними і фаховими компетентностями, програмним матеріалом, не виконав усіх видів навчальної та самостійної роботи. Ключові змістові компоненти навчальної роботи засвоєні незадовільно, а саме:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті (доповідь на питання з плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);
- співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта);
- екзамен.

Відповіді на семінарських заняттях; співбесіда з лектором; екзамен.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Первинні форми музичного виконавства. Виконавство в античний період, середньовіччі, епоху Відродження

Зв'язок історії виконавського мистецтва з розвитком суспільства і формами музичного життя. Давні форми музикування в античний період і середні віки. Фіксація музики умовними знаками в середньовіччі (невми, ноти) як необхідна умова виникнення професійного виконавського мистецтва.

Розвиток виконавського мистецтва в епоху середньовіччя у межах релігійного музикування. Переважання колективного музикування. Ремісничий характер виконавської діяльності. Розвиток музичного інструментарію (орган, лютня, віоли, духові інструменти).

Світські форми музикування в епоху Відродження (академії, оперний театр). Декламаційний стиль співу у ранній опері. Скрипкове мистецтво на порубіжжі XVI–XVII ст., створення класичного типу скрипки. Мистецтво «співу» італійських скрипалів, наближення інструментального звучання до виразності людського голосу.

2. Виконавське мистецтво XVII–XVIII століть

Високий технічний і художній рівень органного, клавірного і лютневого виконавства. Розвиток нових інструментальних жанрів – передкласичних сонати і концерту. Розквіт сольного виконавства, розширення виконавських засобів виразності, розкриття у мистецтві внутрішнього світу особистості. Нові прийоми гри на струнних інструментах – тремоло, піццікато.

Новий тип музиканта-практика – універсального художника, що володіє різносторонніми знаннями і навичками. Імпровізація як основа його виконавської майстерності. Музикування в обраному колі слухачів.

Генерал-бас і мистецтво орнаментики. Посилення у виконавстві елементів суб'єктивізму і розвиток віртуозності. Збагачення засобів виконавської виразності у музичному мистецтві.

Розвиток інструментальної віртуозності, завершення формування симфонічного оркестру, переворот у галузі виконавської динаміки. Поява молоточкового фортепіано – попередника сучасного роялю. Прагнення композиторів до точного запису нотного тексту і фіксації виконавських вказівок. Занепад мистецтва імпровізації. Еволюція теорії афектів у школах І. Кванца та Ф. -Е. Баха, які сприяли поглибленню розуміння виконавцями емоційного змісту музичного твору.

3. Музичне виконавство XIX століття

Демократизація музичного життя. Виникнення професії імпресаріо. Розподіл праці композитора і виконавця.

Формування нового типу виконавця-інтерпретатора впродовж XIX ст. Поширеність особливого типу виконавця-віртуоза у першій половині XIX ст. Зростання ролі інструментальної музики. Нова естетика виконавства, пов'язана з діяльністю виконавців-віртуозів. Розвиток мистецтва інтерпретації. Нові просторово-акустичні умови музикування у великому концертному залі, їх вплив на музичний інструментарій і способи звуковидобування. Розвиток квартетного музикування.

Виконавська дільність видатних музикантів (Ф. Давида, Й. Іоахіма, Ф. Ліста, А. Г. Рубінштейна і ін.) Формування виконавських шкіл, напрямків і стилів, пов'язаних із різним розумінням завдань музичного мистецтва, виконанням музики різних епох.

Розвиток національних виконавських шкіл. Створення нових музичних інструментів (винахід акордеона (1829) К. Деміаном, саксофону (патент 1846) Адольфом Саксом, низки духових інструментів для оркестру Р. Вагнера і ін.). Виникнення різних форм закріплення інтерпретації – виконавської редакції і транскрипції. Виникнення на межі ХІХ–ХХ ст. грамзапису – засобу фіксації конкретного виконавського процесу і поширення музичної культури в суспільстві.

4. Музичне виконавство ХХ століття

Тенденції дегуманізації музичного мистецтва. Аемоційність, апсихологізм, фетишизація техніки в урбаністичному виконавському стилі (1920-30-і роки). Джаз, його форми й еволюція. Роль імпровізації в джазовому виконавстві. Еволюція виконавських засобів виразності і принципів концертності. Засвоєння виконавцями нових принципів висотної, ритмічної організації, збагачення тембрової палітри інтонування, вироблення особливих прийомів артикуляції. Використання піаністами специфічних туше і педалі, скрипалями і віолончелістами — вібрато, портаменто, особливих видів штрихів.

Індивідуалізація складу виконавців, тенденція до камерності, її художні мотиви. Широке розповсюдження аутентичного музичного виконавства. Естетичні проблеми аутентичного виконавства.

Виконання сучасної музики і нові завдання, що постали перед виконавцями. Необхідність заосвоєння нових звукових систем і виражальних засобів

Особливі прийоми гри на музичних інструментах. Нові тембри (приготоване фортепіано), полідинаміка. Просторові форми організації виконавського процесу. Створення електронних музичних інструментів і синтезаторів, їх технічні особливості і художні можливості. Конкретна, електронна, електроакустична музика, що виключає участь виконавців в актуалізації твору. Експерименти над поєднанням електронних звучань з акустичними музичними інструментами. Розвиток алеаторики, увага до сонорної сторони музичного звучання. Варіювання темпу, гучності, виконавського складу.

Використання у музичному виконавстві феномена просторової локалізації звуків. Широке застосування стереофонічних ефектів, використання можливостей сучасної акустичної техніки, розташування виконавців на естраді чи серед слухачів. Поєднання гри на інструментах зі сценічними рухами музикантів. Хепенінг – алеаторна акція, визначально ініційована у заданому напрямку з обов'язковою участю присутніх і з непередбачуваним перебігом подій.

Багатоманіття сучасного музичного життя. Фестивалі музичного мистецтва як засіб його поширення серед слухачів і організації дозвілля населення. Широкий міжнародний обмін у галузі музичного виконавства.

5. Інтонаційні основи музично-виконавського мистецтва

Система виконавських музичних засобів. Інтонаційна природа музичного виконавства. Художні виражальні засоби виконавця (виконавська інтонація), їх співвідношення з композиторським текстом музичного твору. Смыслова обумовленість всіх звукових компонентів твору. Індивідуальна інтерпретація висотного строю твору, його темпу і ритму, агогіки, динаміки, тембру у процесі виконання.

Стильові норми висотного інтонування (бароко, класицизм, романтизм, постромантичні напрямки). Індивідуальна манера інтонування у виконавській практиці. Вплив психофізичного стану артиста на інтонацію. Ускладнення вимог до висотного інтонування у музиці ХХ ст. Старовинні форми темперації і висотного строю в аутентичному інтонуванні.

6. Виконавський темп, ритм, динаміка як засоби виконавської виразності. Інтонування музичного тексту: артикуляція, фразування, побудова музичної форми

Робота виконавця над стійкістю темпу. Темпова пам'ять. Художня обґрунтованість темпових змін і контрастів. Темпова драматургія музичного твору.

Стилістичні норми метроритмічної організації. Нові явища у галузі ритму в музиці ХХ ст. і художнє оволодіння ними. Робота над ритмом в умовах ансамблевого й оркестрового виконавства. Агогіка як засіб виразності. Агогіка і *Tempo rubato*. Визначення агогіки Х. Ріманом і його тлумачення метричного акценту (тактова ритміка). Агогіка й інтонація (смыслове виокремлення звуків). Агогіка і членування музичної мови. Агогіка і форма. Взаємозв'язок агогіки і динаміки. Залежність агогіки від фактури. Агогіка у різних музичних жанрах і стилях. Агогіка у сольному, ансамблевому й оркестровому виконанні.

Динаміка як складова виконавської техніки музиканта. Динамічний діапазон виконання. Динаміка і музичний образ, динаміка і драматургія. Динаміка в музиці поліфонічної, гармонічної фактури. Зв'язок нюансів із теситурними умовами, регістром, характером голосу, тембром. Виконання *crescendo* і *diminuendo*. Виконання контрастних нюансів. Динаміка і теситура. Динаміка у музиці різних жанрів. Динамічні можливості різних музичних інструментів. Роль динаміки у формотворенні. Динамічний план музичного твору. Особливі форми динаміки у музиці різних стилів. Терасна динаміка музики бароко. Динамічні відкриття композиторів мангеймської школи. Динамічні особливості музики Бетховена. Динамічні наростання і контрасти у музиці романтиків. Монотонність, динамічне філірування. Ефект відлуння. Полідинаміка і серійна динаміка у музичному мистецтві ХХ ст.

Три рівні у виконавському вибудовуванні музичного тексту: артикуляція, фразування, музична форма. Структура музичного звуку, його сегментація, змінність. Процеси виникнення (формування), плину, завершення звучання (атака, звуковедення, зняття). Штрих як виражальний засіб виконавського мистецтва, художня деталь музичної мови. Взаємозв'язок штрихів і артикуляції. Залежність штриха від способу звуковедення. Вияв штрихової техніки на мотивному рівні організації мелодії. Діалектика розчленування і з'єднання звуків при артикуляції. Смыслова єдність елементів музичної тканини. Засоби артикуляційного розчленування: пауза, довга нота, люфт. Специфіка артикуляції під час гри на різних інструментах – скрипка,

фортепіано, баян і ін. Досягнення єдності артикуляції, артикуляційна взаємодія різних інструментів.

Фразування як виконавське вираження музичного синтаксису. Співвідношення фразування й артикуляції. Фразування і фактура. Гармонія як глибинне підґрунтя фразування. Фразування і динамічні відтінки. Фразування й архітектоніка. Особливості фразування у музиці різного складу, стилю, у різних формах виконавства. Смичкове фразування під час гри на струнних інструментах. Міх – регулятор фразування під час гри на баяні й акордеоні.

Процесуальне становлення музичної форми і часове розгортання цілісного уявлення. Спрямованість музичної форми на слухача. Діалектика виконавських традицій, індивідуальної інтерпретації музичного твору як умова слухацького інтересу та переконливої побудови музичної форми. Виконавець як ідеальний слухач музичного твору: перевірка слухацького сприйняття власними відчуттями виконавця.

7. Виконавське музикознавство як галузь сучасної музичної науки. Методологічна специфіка виконавського музикознавства

Виконавське музикознавство в системі музичної науки. Музикознавство та його типологія. Об'єкт та предмет виконавського музикознавства. Основні напрямки сучасного виконавського музикознавства.

Основні методологічні виміри виконавського музикознавства. Роль історико-стильового підходу в методології сучасного виконавського музикознавства. Роль музично-текстологічного підходу в методології сучасного виконавського музикознавства. Інтерпретаційний метод у сучасному виконавському музикознавстві. Метод жанрового аналізу та його роль у сучасному виконавському музикознавстві. Метод виконавського аналізу та його основні засади.

Перелік тем семінарських занять

1. Музичне виконавство ХХ – поч. ХХІ ст.: оновлення мистецьких парадигм.
2. Психологічні аспекти музично-виконавської діяльності.
3. Проблеми музичного виконавства як соціокультурного явища.
4. Професійні проблеми музичного виконавства.
5. Музикознавчі проблеми музичного виконавства.
6. Педагогічні проблеми музичного виконавства.
7. Медичні проблеми музичного виконавства.
8. Напрямки розвитку сучасного виконавського музикознавства.
9. Класична епоха музичного виконавства.
10. Інтерпретація та емінентний текст (інтерактивні характеристики)

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

У завдання для самостійної роботи аспірантів входить опрацювання лекційного та практичного матеріалу:

1. Академічне музичне виконавство у контексті сучасної культури.
2. Народна виконавська творчість і сучасні слухацькі прерогативи.
3. Статус музиканта-виконавця у суспільстві: минуле і сучасне.
4. Соціально-комунікативні функції музичного виконавства у сучасній культурі.

5. Взаємодія музиканта-виконавця і публіки.
6. Музично-виконавська школа: історія формування і видатні представники (виконавська школа – на вибір аспіранта).
7. Система виражальних засобів і музично-виконавських прийомів (вид виконавського мистецтва – на вибір аспіранта).
8. Музичне виконавство у системі культури.
9. Індивідуальний виконавський стиль музиканта.
10. Психологія здібностей і особистості музиканта-виконавця.
11. Технології збереження здоров'я у діяльності музиканта-виконавця.
12. Музичне виконавство як історико-культурне явище.
13. Музичне виконавство класичної епохи та його специфіка.
14. Специфіка музично-виконавської інтерпретації.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань відбувається відповідно до видів навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант: участь у семінарському занятті (доповідь на питання з плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії та резюме за темою заняття); співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта); екзамен. Оцінювання знань методом співбесіди передбачає: виявлення обізнаності аспіранта щодо змісту навчальної дисципліни; набутих знань і умінь.

Пропущені семінарські заняття аспірант зобов'язаний відпрацювати (у формі тезового викладу доповідей за планом заняття та резюме за темою заняття) задля можливості опанування матеріалу й отримання оцінки. Критерієм якості виконання завдання є рівень володіння матеріалом, його узагальнення. Оцінювання знань у формі співбесіди з лектором відбувається шляхом визначення рівня набутих компетентностей аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; здатності розуміти принципи вирішення виокремлених проблем сучасного музикознавства.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за розкладом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Поточне оцінювання та самостійна робота		Екзамен
Семінарські заняття	Співбесіда	
60	40	100

Дисципліна вивчається впродовж одного семестру і завершується екзаменом. Сумарна кількість балів з дисципліни знаходиться за формулою.

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот}} + 0,4 \cdot S_{\text{підс}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль.

$S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Максимальна оцінка за відповіді, виступи й дискусії з кожної теми (десять тем) під час семінарських занять – до 6 балів включно (максимально 60 балів за всі теми).

Підсумкова співбесіда з лектором передбачає виконання описово-аналітичних знань з теоретичних та прикладних проблем навчальної дисципліни, включаючи теми для самостійної роботи. Сумарна кількість балів призначених на оцінку підсумкової співбесіди, виводиться шляхом оцінювання якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосувати у наукових, дослідницьких та методологічних ситуаціях.

Екзамен за талоном № 2 і К проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для аудиторного навчання застосовуються проектори та ноутбуки.

Дистанційне навчання здійснюється через відео-конференцію на платформі Zoom з використанням ноутбука.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Гребенюк Н. Вокально-виконавська творчість : психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти : монографія. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1999. 269 с.
2. Гребнева І. Формування скрипкового стилю в concerti grossi А. Кореллі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Харків : ХНУМ ім. І. Котляревського, 2014. 16 с.
3. Давидов М. Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник. Київ : НМАУ, 2010. 400 с.
4. Дрожжина Н. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Харків : ХНУМ ім. І. Котляревського, 2008. 16 с.
5. Катрич О. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. мист. спец. : 17.00.03 – музичне мистецтво. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 2000. 24 с.
6. Катрич О. Музичне виконавство як інспіруючий чинник. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*. 2015. Вип. 35. С. 6–12.
7. Катрич О. Сильова ієрархія та стильова концентричність – два погляди на проблему дослідження музично-виконавського стилю. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2001. Вип. 18, кн. 7. С. 115-122.
8. Кияновська Л. Психологічний портрет композитора як джерело пізнання індивідуального стилю. *Мистецтвознавство України* : зб. наук. праць. Київ : Музична Україна, 2010. Вип. 11. С. 62–64.
9. Коновалова І. Композиторська інтерпретація в художньо-

комунікаційному просторі сучасного мистецтва. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* : матеріали міжнар. наук. конф., 8-9 грудня 2011 р. / Відп. за вип. Н. Кушнарєнко. Харків : ХДАК, 2011. С. 126–128.

10. Коханик І. Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. 2002. Вип. 20. С. 44–51.

11. Лисенко О. Музичне виконавство та проблема його системного вивчення. /*Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Київ, 2000. Вип. 7. С. 162–170.

12. Лысенко О. Художественная интерпретация в системе категорий музыкального исполнительства : автореф. дисс. ...канд. искусствоведения : спец. : 17.00.03. Киев, 1990. 18 с.

13. Маркова О. Виконавське музикознавство як феномен української наукової традиції. *Виконавське музикознавство* : енциклопедичний довідник. Київ, 2009. С. 4–13.

14. Москаленко В. Про розуміння музичного твору. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. 2002. Вип. 20. С. 3–13.

15. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації : навчальний посібник. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. 134 с.

16. Москаленко В. Музичний твір як текст. *Київське музикознавство*: Київ, 2001. Вип. 7. С. 3–10.

17. Польська І. Оркестрове (колективне) виконавство як модель макроянсамблю. *Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка*. Серія : Мистецтвознавство. Тернопіль, 2001. № 1 (6). С. 48–51.

18. Чернова І. Музичне виконавство в ситуації постмодернізму : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства : 17. 00.01. Львів, 2007. 20 с.

Додаткові:

19. Баланко О. Актуальні проблеми сучасного камерно-вокального виконавства на Україні. *Київське музикознавство. Теоретичні та історичні проблеми мистецтвознавства у світовій та вітчизняній музичній культурі* : зб. наук. статей. Київ : Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра, 2009. Вип. 29. С. 3–10.

20. Бойко А. Розвиток стилю Classical Crossover в естрадному вокально-виконавському мистецтві. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті* : зб. наук. пр. Харків : ХДАДМ, 2016. С. 18–21.

21. Кавун В. Художні особливості естрадного мистецтва України ХХ – початку ХХІ ст. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2013. № 19. С. 124–130.

22. Кияновська Л. До питання сприйняття програмного твору. *Українське музикознавство*. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1987. Вип. 22. С. 15–22.

23. Катрич О. Музичне виконавство як інспіруючий чинник. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*. 2015. Вип. 35. С. 6–12.

24. Лысенко О. Художественная интерпретация в системе категорий музыкального исполнительства : автореф. дис... канд. искусствоведения : 17.00.02. Киев, 1990. 18 с.

25. Михайленко М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності гітариста : автореф. дис. ... канд. Мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2011. 21 с.

26. Мостова Ю. Театралізація хорових творів як метод художньої інтерпретації : автореф. дис. ... канд. Мистецтвознавства : 17.00.01. Харків : ХДАК, 2003. 20 с.

Інформаційний ресурс

27. Сухленко И. Методика анализа индивидуального исполнительского стиля. [Електронний ресурс]. Режим доступу : URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvmp_2012_37_38